

Upphandlingsplan 2025-2026

Fritidsnämnden

Innehållsförteckning

Inledning	4
Strategiska ställningstaganden	5
Nämndens största inköpsområden år 2023.....	6
Största inköpsområden 2023.....	6
Planerade upphandlingar 2025 – 2026	8
Systematiskt hållbarhetsarbete vid inköp	9
Utveckling av nämndens hållbarhetsarbete vid inköp	10
Uppföljning av hållbarhetskrav och övriga krav i avtal.....	11
Utvecklingsbehov inom inköps- och upphandlingsområdet.....	12

Inledning

Upphandlingsplanen utgör grunden för nämndens inköps- och upphandlingsverksamhet. Planen uppdateras årligen och beskriver aktuell inköpsstatistik, planerade upphandlingar, hur hållbarhetshänsyn säkras i nämndens inköp och upphandlingar samt eventuella produkt- eller verksamhetsområden där mer hållbara och/eller innovativa inköpslösningar efterfrågas.

Upphandlingsplanen utgör dels underlag för den egna nämnden, dels för stadens gemensamma planering av strategiskt viktiga inköpsprojekt. En sammanfogad rapport över inkomna upphandlingsplaner kommer att redovisas för kommunstyrelsen.

Strategiska ställningstaganden

Genom Inköbspolicy för Malmö stad har kommunfullmäktige klargjort att ansvaret för inköpsverksamheten i Malmö stad ligger hos varje nämnd och bolag. Nämnder och bolag utgör således egna upphandlande myndigheter.

Under 2024 har förslag lämnats kring reviderade riktlinjer på remiss hos nämnder och bolag. Fritidsnämnden betonade i remissen att en direktupphandlingssupport måste finnas för att kunna bistå med stöd och hjälp vid större direktupphandlingar. För en mindre nämnd som Fritidsnämnden är det svårt att tillhandha de resurser och kompetens som behövs när kommer till större direktupphandlingar över tröskelvärdet, av den anledningen är direktupphandlingssupport av stor betydelse.

Nya utbildningspaket som lanserades under 2024 har för syfte att öka kompetensen hos medarbetare samt kunskapstester som ska säkerställa att varje förvaltning genomför inköp på ett ansvarsfullt sätt. Utbildningen består av fyra kategorier, en introduktion till inköp och upphandling, beställningar i e-handelssystem, introduktion till genomförande av inköp från avtal i avtalskatalogen och introduktion till direktupphandling. Alla chefer och medarbetare på förvaltningen måste genomgå utbildningarna för att få behörighet att kunna göra inköp och upphandlingar.

Under 2025 planerar fritidsnämnden att arbeta ytterligare med att utbilda medarbetare, både genom det digitala utbildningspaketet och genom andra riktade utbildningsinsatser.

Ett nytt upphandlings- och avtalssystem implementeras där alla avtal både kommunövergripande och förvaltningsspecifika ska finnas samlade. Detta kommer underlätta för alla de som gör inköp och upphandlingar att ha allt samlat och få bättre uppföljning på vilka avtal nämnden har och följer upp dessa.

Nämndens största inköpsområden år 2023

Största inköpsområden 2023

Inköpsområde	Inköp från (k.ö.) avtal (tkr)	Inköp från annat avtal (tkr)	Totalt (tkr)
64100 Förbrukningsinventarier	3 082	3 514	6 597
64600 Förbrukningsmaterial	3 600	2 979	6 579
64400 Livsmedel	4 610	99	4 709
121 Årets investering. Maskiner	672	3 562	4 234
74500 Konsulttjänster	169	3 292	3 461
74900 Övriga främmande tjänster	176	3 202	3 378

64100 - Förbrukningsinventarier

Fritidsnämnden har under 2023 gjort ett flertal direktupphandlingar när det gäller inköp av förbrukningsinventarier. Verksamheterna har sett över behoven och det som efterfrågats har inte tillgodosetts av ramavtal. Nämnden kommer att se över konteringen på konto förbrukningsinventarier då en del har felaktigt konterats på kontot och ger då en missvisande bild vad som köps in på ramavtal.

64600 - Förbrukningsmaterial

Fritidsnämnden har under 2023 gjort ett flertal direktupphandlingar då verksamheterna har ett specifikt behov som inte finns på ramavtal. Inköpen har varit av engångsinköp därför har direktupphandling gjorts. Verksamheterna behöver dock se över sina inköp och skapa förståelse kring de ramavtal som finns för att lättare kunna matcha efterfrågan. Verksamheterna kommer att se över sin planering av inköp, flertal av inköpen har gjorts utanför ramavtalsleverantörer då det har varit lång leveranstid. Ett nytt arbetssätt behöver komma till.

64400 - Livsmedel

Fritidsnämnden har arbetat mycket med att inköp ska göras på de avtal som finns. De inköp som gjorts utanför avtal har gjorts när har varit dels i pedagogiskt syfte på fritidsgårdarna och vid aktiviteter där inköp i tid inte har gjorts.

12100 – Årets investeringar

Fritidsnämnden har under 2023 gjort några större investeringar till verksamheterna. De maskiner som köps in har inte funnits på ramavtal. Fritidsnämnden använder sig av Servicenämndens ramavtal med "Maskriparken AB" där flertal av fritidsnämndens maskiner köpts från. Detta för att servicenämnden har liknande verksamhet som fritidsnämnden och kan samköra eller planera inköpen tillsammans eller använda sig av samma ramavtal. Leverantören finns ej i stadens ramavtal.

74500 - Konsultkostnader

Fritidsnämnden har under 2023 gjort ett flertal direktupphandlingar när det gäller inköp av konsulttjänster. Många tjänster som förvaltningen efterfrågar finns inte på ramavtal då det avser tjänster till specifika verksamheter som evenemang, idrott och förening.

74900 – Övriga främmande tjänster

Fritidsnämnden kommer att se över konteringen på konto övriga främmande tjänster då en del har felaktigt konterats på kontot och ger då en missvisande bild vad som köps in på ramavtal.

Systematiskt hållbarhetsarbete vid inköp

Av lagstiftning och styrdokument såsom Agenda 2030, barnkonventionen och stadens miljöprogram och inköspolicy följer att staden har ett ansvar att i sin roll som inköpare beakta miljömässiga och sociala hållbarhetsaspekter i upphandlingar.

Alla medarbetare som ska göra inköp och upphandlingar ska genomgå Malmö Stads utbildningar för att få behörighet. I utbildningen kommer de som beställer bl.a på Marknadsplatsen Ekot visas hur man gör hållbara val och att välja miljö- och hållbarhetsmärkta produkter. På marknadsplatsen är dessa produkter märkta med grön boll för att underlätta för den som beställer att göra ett hållbart val.

Under 2025 kommer utbildningsinsatser genomföras på fritidsnämndens verksamheter till de medarbetare som genomgår upphandlingar i hur nämnden arbetar med hållbara inköp. Syftet är att öka förståelsen för ekonomisk, social och miljömässig hållbarhet vid inköp, vilket ansvar förvaltningen/verksamheten har när inköp görs och vilken påverkan det har att handla utanför avtal när det gäller hållbarhet etc.

Malmö stad har även tagit fram en uppförandekod för leverantörer som kan användas vid upphandlingar och direktupphandlingar. Den förtydligar att varor och tjänster som levereras till Malmö stad ska vara framställda under förhållande som är förenliga med:

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna (1948),
- ILO:s åtta kärnkonventioner nr 29, 87, 98, 100, 105, 111, 138, 155, 182, och 187
- FN:s barnkonvention, artikel 32
- den arbetsrättslagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs, inklusive bestämmelser om lön, arbetstid, ledighet, arbetsmiljö och socialförsäkringsskydd
- den miljöskyddslagstiftning som gäller i landet där arbetet utförs, och
- FN:s konvention mot korruption

Utveckling av nämndens hållbarhetsarbete vid inköp

I första hand ska inköp göras via de ramavtal som finns övergripande för Malmö. På detta sätt kan nämnden säkerställa att hållbara inköp görs.

Fritidsnämnden ska under 2025 arbeta fram inköpsriktlinjer för hur nämndens inköpsorganisation ska se ut, att det finns tillräckliga med resurser, rätt kompetens och att alla som gör inköp och upphandlingar har rätt behörighet.

Ett nytt gemensamt upphandlings – och avtalssystem kommer implementeras under våren 2025. Detta system kommer ge nämnden bättre översyn på vilka upphandlingar som görs, avtalsuppföljning och ta ut statistik.

Uppföljning av hållbarhetskrav och övriga krav i avtal

Att ställa hållbarhetskrav i upphandling är första steget, men att följa upp kraven är minst lika viktigt. Det är vid uppföljning som staden säkerställer att kraven faktiskt efterlevs och får effekt. Det är då vi motverkar osund konkurrens mellan leverantörer som uppfyller kraven och de leverantörer som endast påstår sig uppfylla kraven.

I upphandlingar ställs också andra krav som inte omfattar hållbarhet. Även dessa krav behöver följas upp under avtalstiden.

Fritidsnämnden behöver arbeta med att följa upp vilka inköp som görs på de övergripande ramavtal och vilka inköp som görs utanför ramavtal. Nämnden behöver även följa upp och säkerställa att de krav som ställs på hållbarhetskrav efterföljs. Det gemensamma upphandling- och avtalssystemet kommer underlätta arbetet.

Under 2025 kommer nämnden se över rutin för inköpsriktlinjer där det kommer beskrivas hur man ska jobba med avtalshantering och uppföljning av dessa. I riktlinjerna kommer det även förtydligas vilket ansvar som ska finnas på de olika nivåerna (inköpssamordnare, miljösamordnare, avtalsansvarig, beställare etc) i nämnden.

Utvecklingsbehov inom inköps- och upphandlingsområdet

Malmö stad genomför årligen inköp för cirka tio miljarder kronor. Kraften i stadens inköp är påtaglig men det krävs ökad samordning för att på ett samlat sätt fokusera på de politiska ambitionerna när det gäller social och miljömässig hållbarhet och innovativa inköpslösningar.

Nya inköpslösningar kan bli aktuella när befintliga lösningar inte är tillräckligt effektiva, har för låg kvalitet, är för dyra eller saknas helt. Nya inköpslösningar kan även vara relevanta i de fall det behövs nya angreppssätt för att till exempel säkra stadens uppfyllande av miljöprogrammet och Agenda 2030.

Robotisering i verksamheten

Fortsatt arbete i nämnden gällande robotisering. Nämnden ska arbeta med att ställa om till en mer cirkulär ekonomi där spill och avfall minimeras och energieffektivisering möjliggörs. Därför ska arbetet med fler inslag av robotisering och automatisering fortsatt utvecklas. Det är viktigt att hitta sätt för att produkter, material och resurser ska nyttjas fullt ut, om möjligt återanvändas, och slutligen återvinnas i enlighet med kretsloppsplanen. Att använda robotar i verksamheter har såväl ekonomiska som miljömässiga vinster.

Fortsatt arbete med digitala möteslösningar

Nya lösningar när det kommer till nya arbetssätt och digitala mötesformer speciellt när det kommer till hybridmöten. En gemensam inköpslösning för hybridmöten skulle gynna samarbetet mellan stadens förvaltningar och därmed minska kostnaden för inköp